

Marek Kaszyński*

SZKLANY DOM

GLASS HOUSE

W 2008 roku w gęstej, śródmiejskiej zabudowie Tokio powstał Figured Glass House. Zaprojektowany w pracowni TNA Architects dom stał się inspiracją do rozważań na temat trwania i przemijania architektury.

Słowa kluczowe: TNA Architects, dom jednorodzinny, współczesna architektura Japonii

In 2008, in high-density housing of Tokyo downtown Figured Glass House was built. Designed in studio TNA Architects house became an inspiration for reflections about durability and fleetingness of architecture.

Keywords: TNA Architects, single-family house, contemporary Japanese architecture

Poznanie domu poprzez funkcje mieszkalną prowadzi do zdefiniowania jego wartości dzisiaj; musimy nadać jej formę trwałą i reprezentatywną, można by rzec monumentalną [1].

Słowa Antonio Monestiroli inspirują do refleksji na temat trwania architektury domu mieszkalnego.

W latach 2007–2008, w centrum Tokio wybudowany został Figured Glass House. Projekt powstał w pracowni TNA w skład której wchodzi Makoto Takei i Chie Nabeshima.

Dom sprawia wrażenie wciśniętego pomiędzy otaczające go obiekty. Pomiędzy budynkami znajdują się jedynie wąskie, piesze przejścia. Budynek nie sąsiaduje z ulicą. Zlokalizowany jest za budynkiem który przylega do drogi. Dostęp do drogi umożliwiają wąski przejazd zakończony przed domem miniaturowym placem. Powierzchnia zabudowy wynosząca 50 m² zamknięta została w kwadratowym rzucie.

Forma budynku to trzykondygnacyjny, stojący prostopadłościan. Bryła została rozrzeźbiona poprzez wycięcia we wschodnim narożniku. Dom został podcięty na parterze oraz wycięty na trzecim piętrze. W ten sposób powstały; na parterze zadaszone wejście i miejsce postojowe dla samochodu, oraz na najwyższej kondygnacji taras zwrócony ku niebu.

O charakterze formy architektonicznej rozstrzygają elewacje ze szkła i poliwęglanu. Aluminiowa konstrukcja ścian osłonowych staje się elementem kompozycyjnym dzieląc je na kwadratowe pola. Wypełnienie stanowią w większości piaskowe, nieprzeźroczyste panele z tworzywa sztucznego, zastąpione taflami szkła w miejscach gdzie przewidziane zostały okna.

Trwałość budynku zapewnia żelbetowa konstrukcja. Została ona od zewnątrz ukryta za ażurową konstrukcją ściany osłonowej i wyeksponowana w środku budynku. Autorzy mówią o swoim pomysśle:

* Kaszyński Marek, mgr inż. arch., Kraków.

Konstrukcyjne, żelbetowe ściany w środku wyglądają jak ściany zewnętrzne, ale z drugiej strony, zewnętrzne, szkalne ściany, które osłaniają budynek wydają się półprzezroczystymi ścianami wewnętrznymi [2].

Budynek mieści w sobie dwie funkcje – atelier oraz część mieszkalną, rozmieszczone na trzech kondygnacjach.

Trzon budynku stanowi klatka schodowa która została zsunięta z osi. Klatka umożliwiła wydzielenie czterech pomieszczeń na każdej kondygnacji. Schody zajmują minimalną ilość miejsca, są zabiegowe i nie posiadają spoczników. W ten sposób powstało 14 pomieszczeń rozmieszczonych na powierzchni użytkowej 151m².

Parter budynku w całości przeznaczony został na potrzeby pracowni. Osobne dla tej części wejście zaprojektowane zostało z podcięcia w narożniku budynku. Wejście prowadzi do dwukondygnacyjnego pokoju konferencyjnego połączonego z pokojem audio-wizualnym na parterze oraz, za pomocą schodów, z pracownią na pierwszym piętrze. Pracownia na piętrze połączona jest z biblioteką która z kolei posiada

wejście również z części mieszkalnej. W ten sposób biblioteka staje się buforem, punktem przejścia pomiędzy przestrzenią pracowni i mieszkania.

Część mieszkalna również dostępna jest z podcięcia w narożniku budynku, wejście do niej prowadzi bezpośrednio na klatkę schodową. Stąd dostępne są sypialnia i biblioteka na pierwszym piętrze a także pokój dzienny z aneksem kuchennym oraz tradycyjny japoński pokój tatami na najwyższej kondygnacji.

Z salonu zaprojektowane zostało wyjście na taras otwarty ku niebu i wygrodzony ścianami ze wszystkich stron.

W architekturze problem dotyczy specyficznego materialnego obiektu sztuki, który jak się wydaje nie istnieje bez użyteczności. Przemijanie związane ze życiem fizycznym rzeczy jest zrozumiałe [3].

Cytat z tez do konferencji przypomina witruińską triadę trwałość, celowość i piękno odnotowaną w Dziesięciu Księgach o Architekturze. Przedtem i teraz wspiera ona rozważania o architekturze przypominając, iż zależność pomiędzy walorami formy, stosownym programem użytkowym, a także materią trwa w nierozzerwalnym związku.

Figured Glass House, TNA Architects, Tokyo 2008, według „JA The Japan Architect” nr 72

PRZYPISY

[1] A. Monestiroli, *Tryglif i Metopa, Dziewięć Wykładów o Architekturze*, Kraków 2009, s. 42.

[2] „GA Houses” nr 107, Tokyo 2008, s. 97.

[3] *Definiowanie Przestrzeni Architektonicznej – Trwanie i przemijanie architektury*, tezy do konferencji, Kraków 2011.

BIBLIOGRAFIA

„GA Houses” nr 107, Tokyo 2008.

„JA The Japan Architect” nr 72, Tokyo 2009.

Definiowanie Przestrzeni Architektonicznej – Trwanie i przemijanie architektury, tezy do konferencji.

Monestiroli A., *Tryglif i Metopa, Dziewięć Wykładów o Architekturze*, Kraków 2009.

TNA (www.tna-arch.com).